

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificivm In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventvales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

Remedium sextum. Non sit nimiùm sollicitus de salute; nec nimiam
adhibeat vitandis peccatis venialibus curam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

ne, si audiantur, deinceps destitutos, sancte pollicentibus. Istud enim ebriosorum hominum juramentum vino si inscribitur; sanè scrupulosorum pollicitatio, fumos redolet. Vt raque fluida; fumorum verò magis euanida est materia.

Neque vero hæc à me dicta sunt, ut Confessariis præcepta dem; cùm eos esse sciam, qui harum rerum longè sint expertissimi; sed ut scrupulosi intelligent, è re suâ esse nonnumquam, si præter expectationem fortassis excipiantur durius. Sciant enim non sine grauiorium auctorum consilio, eam à Confessariis agendi rationem iniri; quod non alia æquè præsens medicina suppetat, importunissimæ huic ægritudini quâ occurrant. Quando autem, & quo applicanda sit modo, id verò eorum prudentia est relinquentum.

R E M E D I V I M VI.

Non sit nimium sollicitus de salute, nec nimiam adhibeat peccatis venialibus fugiendis curam.

Non nimia de salute consequenda sit sollicitus. **I** Am verò, cùm istud etiam certum sit, scrupulos plerumque è metu salutis æternæ consequendæ enasci, sextum curandis scrupulis remedium, anxiò huic timori adhibendum est, sedulique curandum ut nimia illi sollicitudini non modicum temperamentum afferatur. Quod ut facias, illud tibi sit persuasissimum, nimia te peccatorum venialium euitandorum curâ distineri, longeque majori quā Deus à te exigit. Hæres hic satis scio quasi mente attonitus. Et quid hocce demum rei est inquis? an ergo nimia potest esse salutis cura? an nimium perpurgandæ animæ studium? an nimia cælum tenendi sollicitudo? Possunt sanè hæc omnia esse nimia. Neque enim quisquam mihi negauerit, viatorem & de viâ nimis auxium esse posse, & de consequendo quem petit termino nimis sollicitum, maioremque adhibere posse diligentiam, quā quæ exigitur. Si enim dum commode incedendo ad optatam metam datur peruenire, summo sese conamine in pedes conjiciat, cursusque ita acceleret, vt spiritu demum interceppto anhelus concidat; nec iter inceptum posthac aut lubeat emetiri, aut si lubeat, præ virium tamen imbecillitate non possit nisi summo

summo cum incommode, is profecto nimium in re bona conse-
quendā studium adhibuisse meritò censebitur. Neque minùs ni-
mii studii nimiaque sollicitudinis in cælesti patriâ obtinendā
impensa reus est, qui ita in viam incumbit, vt vires animæ præ-
pediat, præ lassitudine langueat, & victum tœdio dimittat caput.
Hoc enim uero tamdem pœstant scrupuli: studium excitant quo
exederis; sollicitudinem afferunt, quæ consumeris; plurimæ
virtutum exercitia præpediunt; vires infringunt; tœdium viæ
afferunt; sic vt animis proorsus abiectis, ab itinere feliciter insti-
tuto tandem abstineas. An non hæc nimia dicenda est cura?

41. Rursus, an tantam fugiendis peccatis venialibus curam à Deo
exigi arbitraris, quæ tute tibi temerè singis, & planè præter
rem? Quasi verò ea mens sit Dei, vt singularum quæ fortè oc-
currunt cogitationum apices persequaris, iis insidieris, eos
voluas reuoluas, exutias an fortè peccatum quid sit? deinde
vt singula quæ proferenda sunt verba ponderes & appendas; &
ne pedem quidem manumue moueas, imò nec oculum dotor-
queas, nisi pœnitentia actionibus omnibus pondus dederis,
certamque quo usque extendendæ sint mensuram? Denique, vt
paucis dicam omnia, an ea Dei mens est, vt euitandis eluen-
disque peccatis etiam minimis, quæque aciem prudentis virti-
fugiant, totos impendas non tantum dies, sed & cerebrum
lædas tam immaniter, vt rebus quæ tibi incumbunt ex mu-
nere non attendas, eaque agas quæ viro sapienti risum mo-
veant, imò & quæ percussi aut maleferiati capitis aperta sint
indicia?
42. Minime gentium; non tale studium vitandis maculis exqui-
rit Deus. Imprudens omnino, & præter modum omnem & lem, quale
rationem est eiusmodi sollicitudo, vt potè quæ humanas vires
ingeniique nostri exilitatem longè supereret. Deus autem nihil
imperat quod prudentiæ aduersetur, aut quod rectè agentem
obruat & penitus terræ affligat. *Jugum enim meum suave est, in-*
quit, & onus meum leue. Non igitur à Deo impositum est quod
sibi scrupulosi singunt onus, quodque reipsa ostendunt esse
prorsus intolerabile. Curam salutis exigit, sed prudentem &
moderatam, moralem passim vocant; & bene: vt potè quæ ta-
lis sit, quæ moris sit à prudentibus virtis agendis rebus adhiberi.
Non igitur dissolutus sit animus; sed ne ad minutias etiam nî-
miūm

miūm contrahatur. *Niam mandatorum Dei currebat David, sed Psal. 118.*
cum dilatasti, inquit, eorū meūm. Neque specie aut formæ suæ
curam omnem abjecisse dicenda est virgo, quæ non totos dies
inhæret speculo, ut minimos in vultu detegat naufragis, ut diffluen-
tem ipsa eam tristem minimum subigat, & ne ordine in probè di-
stortum & castigatum redigat. Non est hæc formæ cura, sed
vana & ridicula superstitione, in qua nraibundis soli, et ab ea

REMEDIUM VII.

Peculiariter contra scrupulos, tamquam contra Diaboli tentationem, Deum oret.

Denique cùm tuta sit Dœmonis vafrities, vt semper penitentia 43.
propria preparationes se se scrupulis interserat; eos aut moueat ipse, aut motos in
immehus augeat; falsisque rationibus quasi pigmentis adulteret, vt aliquam saltem boni præferant similitudinem; istud
tandem postremum est remedium, vt scrupulosus sincero animo
ad Deum per orationem configiat, eiusque contra Dœmonis
insultus, auxilium serio imploret. Præcinctissima hæc est medi-
cina; scrupulosis tamen raro visitata; quod sibi à Diabolo hæc
esse terriculamenta, vix aut ne vix quidem persuadeant. Hac
tamen arte ad superandam importunissimi hostis vafritiem usus
est David. Deficiebat animis tantus vir; *Contristatus sum, in-
quit, in exercitatione mea, & turbatus sum a voce inimici.* Psal 53.
v.3.
Quid deinde? *Ecce elongati fugiens & mansi in solitudine, pre-
cibus nimis intentus & Deo. Ut quid?* *Expectabam eum qui* v.8.
v.9.
saluum me fecit a pusillanimitate spiritus & temestate. Hac igi-
tur viâ insiste. Detarigari tibi mentem scrupulorum aculeis dum
persentis; precibus infistendum est, raha agere dum non
potes. Et primo quidem imbecillitatem tuam supplex agnosce;
fatere quod es est, non esse Dœmonem hostem eum, qui viri-
bus tuis sine Diuino auxilio exequetur, neque parem te esse qui
assultus tam efferos vafrosque excipias. Hac sanè animi de-
missione fatorem tibi cœlestem demereberis; viamque tibi
sternes, quā consilia tibi à Confessario applicanda promptus
eris. 87

*Fascathy
imbecilli-
tatem suā.*